Р Е Ш Е Н И Е
№ 42291

гр. София, 29.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Второ отделение 31 състав,** в публично заседание на 05.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Веселина Женаварова

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **11291** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на И. Х. А., подадена чрез процесуалния му представител адв. А. М. от САК, срещу Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която е предявен иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата в размер на 2 556,46 евро (две хиляди петстотин петдесет и шест евро и четиридесет и шест евроцента), представляваща левовата равностойност на 5 000 (пет хиляди) лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди – болки и страдания, преживян интензивен стрес, чувство за унижение, накърняване на честта и достойнството, тревожност, депресивност и влошаване на здравословното състояние, за периода от 27.01.2023 г. до 23.08.2023 г., причинени от нищожна Заповед за задържане на лице № 225зз-64 от 27.01.2023 г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на предявяване на първоначалната искова молба – 05.08.2024 г., до окончателното изплащане на вземането. Претендират се и направените по делото разноски съгласно представен списък по чл. 80 от ГПК.

В исковата молба и в уточняваща молба от 22.01.2026 г., както и в писмената защита, депозирана от процесуалния представител, се поддържа, че процесната заповед за задържане е нищожен административен акт поради пълна липса на фактически и правни основания за издаването ѝ, противоречие с материалния закон и неговата цел, както и драстично нарушение на принципа на пропорционалност по чл. 6 от АПК, чл. 30, ал. 3 от Конституцията на Република Б. и

чл. 5 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ). Твърди се, че към момента на задържането не са били налице данни за извършено престъпление по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, тъй като положителната проба от използваното техническо средство „Drug Test 5000“ за кокаин е била недостоверна, а при последващото химикотоксикологично изследване на биологични проби във ВМА – [населено място] категорично е установена липса на наркотични вещества и техни аналози, вследствие на което образуваното досъдебно производство № 225 ЗМК 163/2023 г. по описа на 01 РУ – СДВР е било прекратено от Софийска районна прокуратура поради липса на извършено престъпление. Излага се, че органът е бил длъжен да изчака резултатите от лабораторното изследване преди да предприеме задържане. Поддържа се, че доколкото актът е нищожен и не е бил обжалван пред съд, съгласно чл. 204, ал. 3 от АПК неговата нищожност следва да бъде инцидентно установена в мотивите на съдебното решение. По отношение на претърпените вреди се сочи, че задържането в ареста на 01 РУ – СДВР, извършеният личен обиск, отнемането на свидетелството за управление на МПС и породените в обществото и сред колегите му съмнения, че е употребил наркотици, са нанесли тежък удар върху личната му сфера и психическото му здраве, довели са до посттравматично стресово разстройство, депресивни изживявания, безсъние и смущения в социалното му функциониране. Поради това се претендира уважаване на иска и присъждане на разноските по делото.

Ответникът – Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представители юрисконсулт В.-Г., оспорва предявения иск по основание и размер в писмен отговор и в съдебно заседание. Поддържа, че заповедта за задържане не е нищожна, тъй като е издадена от компетентен полицейски орган, в установената писмена форма, при наличие на нормативно предвидените реквизити и мотиви. Изтъква, че положителният резултат от техническото средство „Drug Test 5000“ при извършената пътна проверка съставлява достатъчно обективни данни по смисъла на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за съпричастност към престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК, като законът не изисква престъплението да е доказано по правилата на НПК към момента на налагане на административната мярка. Сочи, че последващият отрицателен лабораторен резултат и прекратяването на наказателното производство нямат обратно действие и не правят издадената заповед нищожна. Доколкото заповедта не е била оспорена по реда на чл. 72, ал. 9 от ЗМВР и не е отменена по надлежния ред, липсва първата кумулативна предпоставка по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Оспорва се наличието на вреди и пряка причинна връзка със задържането, като се излага, че твърдените негативни преживявания и финансови затруднения произтичат от образуваното досъдебно производство и от наложената ПАМ за временно отнемане на СУМПС, а не от краткотрайното задържане в полицейското управление. Прави се възражение за прекомерност на претендирания размер на обезщетението, както и възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, платено от насрещната страна. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на предявения иск. Излага съображения, че не са доказани всички кумулативни елементи от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, като подкрепя доводите и възраженията на ответника и дава заключение по делото, че искът следва да бъде отхвърлен.

Административен съд – София-град, Второ отделение, 31 състав, като прецени събраните по делото доказателства и обсъди доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

На 27.01.2023 г. около 07:40 часа в [населено място], по ул. „6-ти септември“, с посока на

движение от [улица]към [улица], ищецът И. Х. А. е управлявал лек автомобил марка „Б.“, модел „“, с рег. [рег.номер на МПС] , собственост на „Асенов Рентакар“ ЕООД. Автомобилът е бил спрян за проверка от полицейски патрул при 01 РУ – СДВР в района на кръстовището с [улица]и [улица]. При извършената проверка за употреба на наркотични вещества и техните аналози с техническо средство „Drug Test 5000“ с фабричен номер ARMM-0017 (проба № 244, извършена в 08:18 ч.), уредът е отчел положителен резултат за наличие на наркотичното вещество кокаин.

Във връзка с констатираното контролните органи са съставили срещу ищеца Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) серия GA № 854006 от 27.01.2023 г. за нарушение на чл. 5, ал. 3, т. 1, предл. второ от Закона за движението по пътищата (ЗДвП). В акта е отбелязано изземването като доказателства на СУМПС №[ЕИК] и контролен талон № [ЕГН], като ищецът е вписал възражение „имам възражения“. На същата дата на водача е издаден талон за медицинско изследване с № 013310 и стикери за медицинско изследване във ВМА – [населено място].

На 27.01.2023 г. младши автоконтрольор при Отдел „Пътна полиция“ – СДВР е издал Заповед за прилагане на принудителна административна мярка (ЗППАМ) № 391 (рег. № 23-4332-000494) на основание чл. 171, т. 1, б. „б“ от ЗДвП, с която на И. Х. А. е наложена ПАМ „временно отнемане на свидетелството за управление на МПС до решаване на въпроса за отговорността, но за не повече от 18 месеца“. Заповедта е връчена лично на ищеца срещу подпис на 27.01.2023 г., не е била обжалвана пред съда и е влязла в законна сила на 11.02.2023 г., видно от приложеното писмо и справка с рег. № 433200-78314 от 25.06.2026 г. на ОПП – СДВР. По съставения АУАН не е издавано наказателно постановление, тъй като преписката е изпратена по компетентност за образуване на наказателно производство.

На 27.01.2023 г. в 08:00 часа полицай при 01 РУ – СДВР е издал процесната Заповед за задържане на лице № 225зз-64. Заповедта е издадена на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, като в графата за фактически и правни основания е посочено извършване на проверка и данни за управление на МПС след употреба на наркотични вещества – престъпление по чл. 343б от НК. Със заповедта е наредено задържането на И. Х. А. за срок до 24 часа в помещение за временно задържане на 01 РУ – СДВР. На лицето са разяснени правата по чл. 72, ал. 3, 4, 5 и 6 и чл. 73 от ЗМВР, включително правото на адвокатска защита, медицинска помощ, правото да откаже да дава обяснения и правото да обжалва законността на задържането пред районния съд. Към преписката е приложена Декларация от 27.01.2023 г. по чл. 74, ал. 2, т. 6 от ЗМВР, подписана от задържаното лице, съставен е Протокол за личен обиск рег. № 225р-3501 от 27.01.2023 г. и Разписка за върнати вещи и пари от същата дата. Видно от разписката върху заповедта и представената справка с рег. № 225000-10078 от 03.06.2026 г. на 01 РУ – СДВР, ищецът е бил освободен от ареста в 15:40 часа на 27.01.2023 г. (като фактическото задържане е продължило 7 часа и 40 минути). Няма данни процесната заповед за задържане да е била обжалвана по съдебен ред по реда на чл. 72, ал. 9 от ЗМВР.

След извършване на медицински преглед и вземане на биологични проби от кръв и урина във ВМА – [населено място], пробите са изследвани в Специализираната химикотоксикологична лаборатория на ВМА. Съгласно заключението на Съдебна химикотоксикологична (токсикохимична) експертиза с рег. № И-6494 от 12.07.2023 г., в предоставените проби кръв и урина на И. Х. А. не е установено наличие на алкохол, наркотични или упойващи вещества (отчетено е единствено наличие на разрешените медикаменти метформин, мелитрацен и парацетамол).

Въз основа на експертното заключение, с Постановление от 24.07.2023 г. на прокурор при

Софийска районна прокуратура по досъдебно производство № 225 ЗМК 163/2023 г. по описа на 01 РУ – СДВР (пр. пр. № 2690/2023 г. по описа на СРП), образувано за престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК, наказателното производство срещу И. Х. А. е прекратено на основание чл. 199, чл. 243, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК поради липса на извършено престъпление. Препис от постановлението е връчен на ищеца на 23.08.2023 г., като актът е влязъл в законна сила.

По делото е разпитана като свидетелка Р. Б. И. – колежка на ищеца в таксиметрова компания „О Кей Супертранс“ АД. Свидетелката установява, че в деня на задържането (27.01.2023 г.) ищецът ѝ се обадил сутринта от районното управление, за да уведоми съпругата му, и следобед след освобождаването му тя го прибрала у дома. Сочи, че го заварила в силно разстроено състояние, изглеждал състарен и потиснат. Свидетелката посочва, че ищецът е фин и деликатен човек, който изключително тежко преживял случилото се, разпространилите се сред колегите коментари, че е задържан за наркотици, както и отнемането на шофьорската книжка, което го лишило от възможност да работи и да заплаща вноските по лизинга на новия си автомобил. Установява, че колеги са му помагали финансово за лизинга, за да не му бъде отнет автомобилът, а след това той взел заем. Свидетелката потвърждава, че ищецът страда от диабет и глаукома, като след инцидента психическото му състояние било много тежко.

При така изяснената фактическа обстановка, Административен съд – София-град, Второ отделение, 31 състав, формира следните правни изводи:

Предявеният иск е с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, във връзка с чл. 203, ал. 1 и чл. 204, ал. 3 от АПК. Съгласно разпоредбата на чл. 204, ал. 1 от АПК иск за вреди от незаконосъобразен административен акт се предявява след неговата отмяна по съответния ред. Като изключение от това общо правило, нормата на чл. 204, ал. 3 от АПК изрично регламентира, че когато вредите са причинени от нищожен или оттеглен административен акт, незаконосъобразността на акта се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. В този случай предварителното провеждане на съдебно производство по обжалване на акта не съставлява абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на иска. При твърдение на ищеца, че вредите са настъпили от нищожна заповед за полицейско задържане, съдът е длъжен да извърши инцидентен съдебен контрол за валидността на административния акт в мотивите на своето решение, без да постановява отделен диспозитив за прогласяване. Искът е предявен от легитимирано лице, пред родово и местно компетентния съд (чл. 7, ал. 1 от ЗОДОВ) и срещу надлежния пасивно легитимиран ответник – СДВР, като юридическо лице, в чиято структура е органът – издател на оспорения акт, поради което е процесуално допустим за разглеждане по същество. По съществото му съдът взе предвид следното:

Съобразно трайната правна доктрина и съдебна практика, нищожността на административния акт представлява най-тежката степен на неговата недействителност. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова радикален, тежък и непоправим порок, че изначално е лишен от правно действие и не може да породи предвидените в закона правни последици. Такива пороци са издаването на акта от абсолютно некомпетентен орган (по материя, място или степен), пълната липса на предписана от закона форма, свеждаща се до липса на волеизявление, или пълното отсъствие на законова опора в действащия правов ред – когато актът предписва неизпълними или абсолютно забранени от правото последици.

При извършената служебна проверка съдът намира, че процесната Заповед за задържане на лице № 225зз-64 от 27.01.2023 г. е валиден административен акт. Същата е издадена от орган на МВР при 01 РУ – СДВР, притежаващ материална и териториална компетентност по смисъла на чл. 72, ал. 1 от ЗМВР – старши полицай в група „Охрана на обществения ред“ на сектор

„Охранителна полиция“. Актът е съставен в предвидената от закона писмена форма на бланков образец и съдържа всички задължителни реквизити по чл. 74, ал. 2 от ЗМВР: наименование на органа, фактически и правни основания за задържането, индивидуализация на задържаното лице, дата и точен час на задържането, разясняване на законовите му права и подпис на органа. В заповедта изрично са формулирани правното основание (чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР) и фактическото основание – проверка и данни за управление на МПС след употреба на наркотични вещества (чл. 343б от НК). Съгласно задължителната съдебна практика мотивите на заповедта за задържане могат да се извличат и от съдържащите се в административната преписка предхождащи документи – в случая АУАН серия GA № 854006 от 27.01.2023 г. и разпечатката от теста с техническо средство „Drug Test 5000“. Дори да е налице непълнота или лаконичност в излагането на мотивите, този недостатък би съставлявал нарушение на изискването за форма или на административнопроизводствените правила, водещо до унищожаемост на акта при съдебно оспорване по чл. 72, ал. 9 от ЗМВР, но не обосновава неговата нищожност.

Неоснователни са доводите на ищеца за нищожност поради липса на материалноправни предпоставки и нарушение на материалния закон. Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР оправомощава полицейските органи да задържат за срок до 24 часа лице, за което има „данни, че е извършило престъпление“. Принудителната административна мярка по чл. 72 от ЗМВР има превантивен и преустановителен характер, поради което за нейното прилагане законодателят не изисква престъплението да е безспорно доказано с влязъл в сила съдебен акт или да са събрани годни процесуални доказателства по реда на НПК. Достатъчно е към момента на задържането да са налице обективни фактически данни (индиции), които да породят обосновано предположение за вероятна съпричастност на лицето към извършено деяние. В настоящия казус отчетеният положителен резултат за наркотично вещество от техническото средство „Drug Test 5000“ при управление на лек автомобил безспорно е съставлявал достатъчно обективни данни към момента на проверката за извършено престъпление по чл. 343б, ал. 3 от НК. При наличието на такива данни полицейският орган е действал в рамките на предоставената му оперативна самостоятелност и в изпълнение на законовите си правомощия по опазване на обществения ред и безопасността на движението.

Обстоятелството, че при последващото лабораторно изследване на биологичните проби във ВМА не са установени наркотични вещества и наказателното производство е било прекратено от прокуратурата по чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК, има значение за отпадане на наказателната отговорност, но тези последващи факти не заличават с обратна сила съществуването на данните, с които органът е разполагал към момента на издаване на заповедта, и не могат да превърнат издадения валиден административен акт в нищожен. Твърденията за нарушение на принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК или за липса на целесъобразност при прилагане на мярката също засягат единствено материалната законосъобразност на заповедта и биха били предмет на преценка при своевременното ѝ обжалване пред съд, но не съставляват порок, водещ до нищожност. По изложените съображения съдът приема, че процесната Заповед за задържане на лице № 22533-64 от 27.01.2023 г. е валиден индивидуален административен акт.

За да възникне право на обезщетение по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, в тежест на ищеца е да докаже кумулативното наличие на следните предпоставки: 1) незаконосъобразен административен акт, издаден при или по повод административна дейност, отменен по съответния ред, или действие/бездействие, установено като незаконосъобразно, респективно нищожен административен акт; 2) реално претърпяна имуществена или неимуществена вреда; 3) пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния (нищожния) акт и настъпилата вреда. Липсата на който и да е от посочените елементи води до неоснователност на

иска.

С оглед формирания извод, че Заповед за задържане на лице № 22533-64 от 27.01.2023 г. не е нищожна, и при безспорния факт, че същата не е била оспорвана пред съд и не е отменена по надлежния ред като незаконосъобразна, съдът констатира, че не е осъществена първата задължителна материалноправна предпоставка за ангажиране на безвиновната отговорност на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Наред с това следва да се посочи, че описаните от ищеца неимуществени вреди – невъзможност да упражнява професията си на таксиметров водач за период от 7 месеца, финансови затруднения по изплащане на лизинговите вноски за автомобила и изживян срам и притеснения от слуховете за употреба на наркотици, не се намират в пряка и непосредствена причинна връзка със самото фактическо задържане в 01 РУ – СДВР, продължило 7 часа и 40 минути. Преките вреди по чл. 4 от ЗОДОВ са само тези, които са типична, естествена и неизбежна последица от вредоносния факт. В конкретния случай ограничението на трудовата дейност и отнемането на свидетелството за управление на МПС са резултат от издадената ЗППАМ № 391 от 27.01.2023 г., чието действие не е предмет на настоящото дело. От своя страна, тревожността и притесненията от евентуално наказателно преследване са резултат от образуваното досъдебно производство, по отношение на което отговорността се реализира по специален ред. Ето защо претендираните вреди за продължителен период до 23.08.2023 г. не съставляват пряка последица от задържането по чл. 72 от ЗМВР.

Поради липсата на отменен като незаконосъобразен или на нищожен административен акт, както и поради липсата на пряка причинна връзка с твърдените вреди, предявеният главен иск по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е изцяло неоснователен и следва да бъде отхвърлен. С отхвърлянето на главната претенция като неоснователна подлежи на отхвърляне и акцесорната претенция за присъждане на законна лихва.

При този изход на делото, на основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, ответникът СДВР има право на юрисконсултско възнаграждение. Съдът, като взе предвид фактическата и правна сложност на спора, обема на извършената правна защита и броя на проведените открити съдебни заседания, определя юрисконсултското възнаграждение в размер на 85 евро, която сума ищецът следва да бъде осъден да заплати на СДВР.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд – София-град, Второ отделение, 31 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ предявения от И. Х. А. против Столична дирекция на вътрешните работи, иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 2 556,46 евро (две хиляди петстотин петдесет и шест евро и четиридесет и шест евроцента)**,** с левова равностойност 5 000 (пет хиляди) лева, претърпени за периода от 27.01.2023 г. до 23.08.2023 г. от Заповед за задържане на лице № 225зз-64 от 27.01.2023 г., издадена от полицейски орган при 01 РУ – СДВР, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 05.08.2024 г. до окончателното изплащане на главницата.

ОСЪЖДА И. Х. А., с ЕГН: [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи, сумата в размер на 80 евро (осемдесет евро)**,** представляваща разноски по делото за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-

дневен срок от съобщаването му на страните.

С

ЪДИЯ: